

УДК 338.48

Пісецький М.М.

ГЕОЕКОНОМІЧНИЙ ПРОСТІР ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Туристична галузь стає геополітичним явищем у глобальному контексті, оскільки вона безпосередньо або опосередковано піддається впливу політичних відносин між державами. Політичні взаємодії між країнами впливають на світову туристичну індустрію та можуть змінювати її структуру та функціонування. Стабільність політичної ситуації важлива для зміцнення міжнародного статусу країни та її інтеграції в глобальну економіку. Рівень та напрямок міжнародного туристичного потоку значною мірою залежать від сприйняття мандрівниками рівня безпеки в конкретній дестинації. Сучасний геополітичний ландшафт швидко змінюється, і ці зміни відбиваються на туристичній галузі, яка стає дуже вразливою до таких змін. Саме тому важливо систематично аналізувати геополітичні тенденції, оскільки раптові негативні зміни у світовій геополітичній ситуації можуть суттєво вплинути на туристичну галузь будь-якої країни.

Геополітичні чинники можуть мати різні наслідки. По-перше, вони можуть сприяти стабілізації ситуації, коли країни з схожими інтересами співпрацюють та взаємодіють для досягнення загальних цілей, включаючи питання безпеки. Така співпраця сприяє сталому розвитку і спільним ініціативам на регіональному та глобальному рівнях. По-друге, геополітичні фактори можуть призвести до конкуренції між країнами, особливо у відносинах, де існують територіальні конфлікти та геополітичні суперечки. Це може призвести до напружених відносин та негативного впливу на стабільність регіональних та світових процесів.

Тому ретельний аналіз геополітичних трендів та їх вплив на туризм є важливим, оскільки зміни в геополітичному ландшафті можуть мати вирішальний вплив на розвиток туристичної галузі як у конкретній країні, так і в

глобальному масштабі.

Геополітичний фактор у туристичній галузі визначається впливом різних політичних подій, таких як війни, перевороти та теракти, на сферу туризму. Агресія, санкції, зміни візового режиму, політичні кризи та терористичні акти швидко впливають на туристичну галузь, призводячи до зменшення туристичних потоків і завдаючи значних збитків. Такі геополітичні події, як військові конфлікти або анексія частини національної території, можуть навіть призвести до повного знищення туристичної інфраструктури і виключення певних регіонів зі списку туристичних напрямків.

Геополітика, як теоретичне поняття в міжнародних відносинах, визначає положення держав або блоків держав відносно території та геополітичних процесів. Це включає аспекти, такі як розміри території, кордони, клімат, рельєф, природні умови, та інші фактори, що впливають на стосунки між державами. Геополітика також враховує геоекономічні, політичні та військові чинники, спрямовані на захист і просування інтересів країни в міжнародному співробітництві. В контексті туризму, геополітичні зміни можуть впливати на геоекономічні аспекти та розвиток туристичної галузі. Зокрема, геоекономічні перетворення можуть вплинути на соціально-економічний розвиток країни та її туристичний сектор, що є важливим джерелом прибутку та зайнятості. Регіони з різними культурно-історичними характеристиками та розвиненою туристичною інфраструктурою можуть використовувати свої переваги для привертання міжнародних туристів та розвитку туристичних відносин.

Таким чином, геополітичні чинники мають значущий вплив на туристичну галузь, і їх ретельний аналіз та розуміння важливі для розвитку та забезпечення стійкості цієї галузі в умовах глобалізації та геополітичних змін.

Геоекономічний простір (ГЕП) в контексті туристичної галузі представляє собою функціональне і організаційне середовище, де взаємодіють різні традиційно-культурні процеси розвитку міжнародного співробітництва держав на різних рівнях ієрархії. Геоекономічний простір має наступні компоненти на різних рівнях функціонування:

1. Територіальний (просторовий) компонент: включає площу та географічну розташованість регіонів, які можуть бути привабливими для туристів.

2. Демографічний компонент: охоплює інформацію про населення та його характеристики, такі як розмір, склад, міграція і т. д.

3. Соціально-економічний компонент: враховує аспекти економіки, які впливають на туристичну галузь, такі як доходи населення, зайнятість, інфраструктура тощо.

4. Управлінський компонент: включає в себе органи влади та управління, які регулюють туристичну галузь на різних рівнях, від локального до національного.

5. Культурно-релігійний компонент: розглядає вплив культурних та релігійних особливостей на розвиток туризму та взаємодію міжнародних туристів.

Геоелекономічний простір стимулює розширення туристичної галузі та розвиток інфраструктури, що включає транспортні мережі та інформаційні технології. Цей простір сприяє комунікації між різними країнами та регіонами світу в геоелекономічному контексті, створюючи потенціал для міжнародного співробітництва. Усі ці аспекти впливають на розвиток туризму та створюють можливості для співпраці між державами.

Література:

1. Tsviliy, S.M., Ogloblina, V.O., Demko, V.S., Pavliuk, A.A., & Pisetskyi, M.M. (2023). Potential of international cooperation of ukraine in the geoeconomic space of the tourist industry. *GeoJournal of Tourism and Geosites*, 49(3), 946–961. URL :<https://doi.org/10.30892/gtg.49311-1095>